Lorena Mihelač

GLASBENO POPOTOVANJE

Program: PREDŠOLSKA VZGOJA
Modul: GLASBENO IZRAŽANJE

(Vir: Lorena Mihelač)

Ljubljana, marec 2009

Srednje strokovno izobraževanje

Program: **Predšolska vzgoja**
Modul: **Glasbeno izražanje**

Naslov učnega gradiva
Glasbeno popotovanje

Ključne besede: **multikulturalizem, glasbena vzgoja, predšolski otrok**.

Seznam kompetenc, ki jih zajema učno gradivo:
Spoznavanje vloge multikulturne glasbene vzgoje v predšolski vzgoji.
Razumevanje različnosti v glasbenem izražanju različnih ljudstev.
Seznanjanje z vlogo glasbe kot komunikacijskega sredstva.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.015.31:78(0.034.2)

MIHELAČ, Lorena
Glasbeno popotovanje [Elektronski vir] / Lorena Mihelač. - El. knjiga. - Ljubljana : GZS, Center za poslovno usposabljanje, 2009.
- (Srednje strokovno izobraževanje. Program Predšolska vzgoja. Modul Glasbeno izražanje)

Način dostopa (URL):
http://www.unisvet.si/index/index/activityId/8
2. - Projekt UNISVET

ISBN 978-961-6413-23-7

250903296

Avtor(ica): **Lorena Mihelač**
Recenzent(ka): **Andrej Ožbalt**
Lektor(ica): **Helena Kostelec**

Založnik: **GZS Ljubljana, Center za poslovno usposabljanje**
Projekt unisVET

URL: http://www.unisvet.si/index/index/activityId/82

Kraj in datum: **Ljubljana, marec 2009**

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons:
Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji.

Učno gradivo je nastalo v okviru projekta unisVET Uvajanje novih izobraževalnih programov v srednjem poklicnem in strokovnem izobraževanju s področja storitev za obdobje 2008-2012, ki ga sofinancirata Evropska unija preko Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja, prednostna usmeritev Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.

Vsebina gradiva v nobenem primeru ne odraža mnenja Evropske unije. Odgovornost za vsebino nosi avtor.

UVODNI NAGOVOR AVTORJA

“Glasbeno popotovanje” je projekt, ki ga izvajamo na srednji vzgojiteljski šoli Šolskega centra Novo mesto, na Srednji šoli Metlika, že četrto leto zapored in je namenjen dijakom zaključnih letnikov.

Projekt “Glasbeno popotovanje” je zastavljen kot alternativna glasbena dejavnost, ki jo je možno izvajati v vrtcu poleg vseh ostalih že znanih glasbenih dejavnosti.

“Glasbeno popotovanje” izvajamo na Srednji šoli Metlika zaenkrat samo v četrtem letniku, vendar se je pokazalo, da ga je možno izvajati tudi prej. Predpogoj je vsaj nekaj pridobljenih izkušenj s hospitacijami v vrtcih.

Projekt “Glasbeno popotovanje” temelji na t. i. multikulturni glasbeni vzgoji in izobraževanju, kjer je osnovni namen seznaniti otroke in mladino o različnih kulturah skozi glasbo. Vendar je v tej učni enoti z naslovom “Glasbeno popotovanje” poudarek na predšolskih otrocih in na razširjanju njihovega razumevanja različnosti med ljudstvi s pomočjo glasbe.

Zakaj prav z glasbo? Zato, ker je glasba univerzalni “jezik”, razumljiv vsem ljudstvom sveta, ne glede na raso, spol, etničnost, nacionalnost ali starost. Skoraj da ni človeka, ki ne bi našel vsaj nekaj tolažbe, veselja, pomiritve ali upanja v glasbi. Nadalje je glasba sredstvo, s katerim lahko komuniciramo brez besed in navezujemo stike – pa četudi je oseba, s katero navezujemo stik, še tako različna od nas.

Projekt “Glasbeno popotovanje” izhaja iz teh smernic in se ozira tudi na dejstvo, da je Republika Slovenija postala leta 2004 del Evropske unije, v kateri je sedaj že 47 držav z nekaj več kot 800 milijoni ljudi. V tako veliki in različni skupnosti je predpogoj sožitja razumevanje različnosti, o kateri je otroke že navsezgodaj treba seznanjati.

Kar je različno, je tuje, kar je tuje, pa je nerazumljivo. Kar je nerazumljivo in nepojasnjeno, pa lahko dokaj hitro vodi k predsodkom, ki v sodobnem času in tako raznolikem svetu niso zaželeni.

Podajmo se torej na pot z glasbo, vsakič v neko drugo državo, in odkrivajmo bogastvo neke kulture in njenega ljudstva. Poskušajmo si razširiti horizonte in podati naše pridobljeno znanje najmlajšim med nami – otrokom v vrtcu.

V Metliki, 2009.

(Vir: http://www.flickr.com)

Kazalo vsebine

- **Seznanjanje z osnovnimi pojmi (kultura, multikulturalizem, multikulturna glasbena vzgoja)..... 6**
- **Cilji multikulturne glasbene vzgoje..... 10**
- **Razlogi za uvajanje multikulturne glasbene vzgoje..... 13**
- **Vsebina učne ure multikulturne glasbene vzgoje..... 14**
- **Primer ppt-predstavitve..... 15**
- **Predstavnik tujega ljudstva se predstavi..... 20**
- **Spoznavanje tuje kulture skozi glasbo..... 24**
- **Delovni listi..... 28**
- **Literatura..... 39**

(Vir: http://www.flickr.com)

KAJ JE KULTURA?

- **Kultura (iz latinske besede *cultura*, izpeljane iz *colere*, kar pomeni »gojiti«) se nasplošno nanaša na oblike človeške dejavnosti in simbolične strukture, ki dajejo taki aktivnosti pomen.**
- **V najširšem pomenu označuje izraz kultura vse produkte posameznika, skupine ali družbe inteligentnih bitij. Sem spadajo tehnika, umetnost, znanost kot tudi moralni sistemi in značilna vedenja in navade izbranih inteligentnih entitet.**
- **Različne človeške družbe imajo različne kulture, osebna kultura posameznika pa se lahko razlikuje od kulture drugega.**
- **Za kulturo lahko rečemo tudi, da je »način človekovega življenja v skladu s prepričanji, jezikom, zgodovino ali načinom oblačenja.«**

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 1 in ga izpolni.**

Zanimivo:

Primatolog Jane Goodall je elemente kulture razpoznala tudi pri človekovih najbližjih sorodnikih v živalskem kraljestvu!

(Vir: http://www.JaneGoodall)

- **Vsaki človek je določen s svojo kulturo – njegov pogled na svet, njegovo vrednotenje stvari in dogajanj, njegovo obnašanje, znanje in delovanje, njegovo oblikovanje predmeta in njegova uporaba, večina njegovih potreb in način zadovoljevanje potreb, njegov način mišljenja in doživljanje vsega.**
- **Kultura določa tudi človeško percepcijo. Iste naravne pojave, ista obnašanja, iste ideje, iste običaje, iste predmete, pripadniki različnih kulturnih skupnosti (v prvi vrsti kulturnih tipov) različno doživljajo, dajejo jim različne pomene, različne pojasnitve, različen smisel (Kale, 1982).**

SESTAVINE KULTURE

- **jezik**
- **vzorci vedenja**
- **norme (pravila bontona)**
- **vrednote (denar, ljubezen, znanje, uspeh)**
- **znanje, znanost, religija, mitologija, umetniško ustvarjanje**
- **materialni objekti (orodja, stroji, zgradbe)**

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 2 in ga izpolni.**

KAKO DELIMO KULTURO?

Kultura se deli na duhovno in materialno; vsa materialna kultura je kulturna dediščina.

Nekaj primerov materialne kulture: orodja, igrače, okraski, stroji, slike, oblačila, stavbe, prehrana, …

Nekaj primerov duhovne kultura: (ljudska) glasba, verovanja, religije, besedna umetnost....

Zanimivo:

- **Primeri materialne in duhovne kulture na Slovenskem:**

Lončeni bas vrbiškega `zeljenega Jurija`

škapulir, amulet vojaka v. 1. svetovni vojni

(Vir: Slovenski etnografski muzej)

Trubarjeva domačija in mlin

(Vir: Slovenski etnografski muzej)

Na ulicah Ljubljane: oprekelj

(Vir: Lorena Mihelač)

Solkanski most, najdaljši kamniti most na svetu (primer materialne kulture)

(Vir: Slovenski etnografski muzej)

KAJ JE MULTIKULTURALIZEM?

Multikulturalizem temelji na pravici do enakopravnosti vseh obstoječih kultur. Označuje obstoj družbe, ki je etnično ali kulturno heterogena in spodbuja kulturno, jezikovno in versko različnost (Szabo, 1997, povzeto po Lukšič-Hacin).

KAJ JE MULTIKULTURNA GLASBENA VZGOJA?

- **Multikulturna vzgoja in izobraževanje je po Banksu (1993, povzeto po Campbell, S.) »ideja, da vsi učenci, ne glede na skupino, kateri pripadajo, kot so spol, etniciteta, rasa, kultura, socialni stan, vera, bi mogli biti deležni enakega izobraževanja v šolah«.**
- **Multikulturna glasbena vzgoja je po Campbellu (1996) učenje o glasbi družb, ki so različne glede na raso ali etnični izvor, starost, stan, spol, vero, življenjski stil.**
- **Multikulturna vzgoja in izobraževanje je po Pesku (1997) "zavest o obstoju veliko različnih glasbenih kultur po vsem**

svetu in spodbujata k spoštovanju različnih ljudi, ki te glasbe ustvarjajo, izvajajo in poslušajo.

- **Spodbuda za izvajanje multikulturne glasbene vzgoje izvira iz Združenih državah Amerike kot posledica priseljevanja ljudi iz različnih delov sveta. Z glasbo naj bi bile premagane razlike med ljudmi, ki so različni glede na svojo miselnost in čustvovanje in je delovalo na njihovem približanju.**
- **Obstajajo profesionalne glasbene organizacije, ki ponujajo teoretično in praktično pomoč pri doseganju teh ciljev. Npr.:**

  -The Society of Ethnomusicology (SEM),
  -The Music Educators National Conference (MENC),
  -The National Association of Schools of Music.

Povezave: http://webdb.iu.edu/sem/scripts/home.cfm
http://www.menc.org
http://nasm.arts-accredit.org

CILJI MULTIKULTURNE GLASBENE VZGOJE

1. **Razvijanje večdimenzionalnih predstav o neki določeni kulturi.**

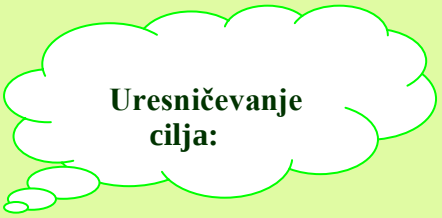

- **otroke seznanjamo z drugimi kulturami z vidika njihovega lastnega okolja,**

- **otroke seznanjamo z lastno kulturo in jo primerjamo s tujimi kulturami,**
- **otroke seznanjanjamo z dejavniki, ki so privedli do drugačnega življenja v tujih kulturah.**

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 3 in ga izpolni.**

2. Spoznavanje drugačnih načinov življenja in s tem relativiziranje našega lastnega.

- **otroke seznanjamo o tujih kulturah in glasbenih načinih izražanja,**
- **otrokom pomagamo razumeti, da kultura, v kateri živijo, ni edina in da je možno tudi drugače živeti.**

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 3 in ga izpolni.**

3. Razvijanje strpnosti do drugih kultur in etničnih skupin

Uresničevanje cilja:

- **otroke seznanjamo z glasbo tujih ljudstev in jim pomagamo premagati ovire med ljudmi, ki so pripadniki različnih ras, kulturnih in etničnih skupin.**

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 5 in ga izpolni.**

Zanimivo

Glasba neke kulture se lahko zelo razlikuje od glasbe druge kulture. Kar se v neki kulturi doživlja kot lepo, čustveno, zanimivo in zabavno, se v drugi kulturi mogoče popolnoma drugače vrednoti.

(Vir: http://www.flickr.com)

(Vir: Tina Deu)

NEKAJ RAZLOGOV ZA UVAJANJE MULTIKULTURNE GLASBENE VZGOJE V VRTCU

Multikulturna glasbena vzgoja:

- **je sveža ponudba in popestritev dejavnosti predšolske vzgoje v vrtcih,**
- **omogoča individualnost, drugačnost in izbiro,**
- **omogoča ozaveščanje otrok o medsebojnih razlikah,**
- **omogoča otrokom pridobivanje novih doživetij, izkušenj in spoznanj,**
- **omogoča otrokom raziskovanje in spoznavanje sveta,**
- **omogoča otrokom spoznavanje različnih glasbenih zvrsti in glasbenega izražanja,**
- **omogoča otrokom spoznavanje, da je možno vzpostaviti komunikacijo s pripadnikom druge kulture prav s pomočjo glasbe,**
- **omogoča tudi izvajanje t. i. AV-medijskih (avdiovizualnih) dejavnosti, npr. uporaba slik, fotografij, ppt-predstavitev, glasbenih posnetkov pri spoznavanju neke kulture,**
- **omogoča navsezgodaj spoznavanje ne samo lastne kulture, ampak tudi seznanjanje z drugimi kulturami in civilizacijami in na ta način spodbudno deluje v odpravljanju stereotipov o pripadnikih tuje kulture.**

(Vir: http://www.flickr.com)

VSEBINA UČNE URE MULTIKULTURNE GLASBENE VZGOJE

Multikulturno glasbeno vzgojo je v vrtcu možno izvajati na različne načine, vendar je priporočljivo začeti s ppt-predstavitvijo ali s predstavitvijo kulture »v živo«, kar pomeni, da povabimo v vrtec nekega pripadnika tujega ljudstva, ki bo prikazal bistvene elemente svoje kulture, od hrane, navad, praznovanj, oblek, petja, plesa, igranja otroških iger, nekaj osnovnih besed iz njegovega jezika itn.

Preden se odločimo za slednje, predstavimo otrokom najprej njihovo kulturo, šele nato kulturo tujega ljudstva zaradi tega, ker je otroku najbližja in najbolj razumljiva kultura, v katerem odrašča.

Temu lahko sledijo naslednje priporočljive dejavnosti:

1. **vódeno poslušanje,**
2. **izvajanje glasbe,**
3. **gibanje ob glasbi,**
4. **razvijanje glasbenih pojmov.**

(Vir: http://www.flickr.com)

PRIMER PPT (POWERPOINT) PREDSTAVITVE ZA URO MULTIKULTURNE GLASBENE VZGOJE

Tami se predstavi

- Živijo! Hello!
- Sem Tami
- Živim v državi Jamajka
- Živim z mamo, očetom in bratom v hiši

Tami sprašuje

- V kateri državi pa vi živite?
- Kje pa vi živite, tudi v hiši?

V prostem času se rada igram

- Igrico Brown girl in the ring ali rjavo dekle v krogu
- Moj brat in prijatelji pa zelo radi igrajo nogomet, košarko in plavajo

Tami sprašuje

- Kaj pa vi delate v prostem času?
- Imate tudi vi radi šport in igrice v krogu?

Rada pojem in plešem

- Pesmico Brown girl in the ring
- Pojem s prijatelji:
- http://www.youtube.com/watch?v=t6K8XwPWrdQ
- Plešem z učiteljico:
- http://www.youtube.com/watch?v=CUBzqwizZrw&feature=related

Tami sprašuje

- Katere pesmi pa vi radi pojete?
- A mi lahko kakšno zapojete in zaplešete?

Naučila vas bom nekaj besed v mojem jeziku

- My name is Tami: ime mi je Tami
- Girl pomeni punčka
- Happy pomeni veselo
- Bye pomeni nasvidenje!

Viri

- Internet:
- http://www.jamaicans.com/culture/intro/childgames.shtml
- http://www.sos-jamaica.org/
- http://www.youTube.com

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 6 in ga izpolni.**

PREDSTAVNIK TUJEGA LJUDSTVA SE PREDSTAVI (primer ure multikulturne glasbene vzgoje)

Melisa iz Črne Gore

(avtor fotografij: Lorena Mihelač)

Melisa iz Črne Gore

Puščica vam kaže, kje je moja država. Če bi potovala z avtom iz Slovenije, bi se vozila en cel dan!

Melisa iz Črne Gore

Rojena sem v Sloveniji, vendar poznam navade, hrano, plese in pesmi iz Črne Gore. Moja najljubša pesem je »Još ne sviče rujna zora.«

Melisa iz Črne Gore

Sem muslimanske vere in verjamem v Alaha. Moja vera mi prepoveduje uživanje svinjskega mesa. Ko grem v molilnico, si obvezno nadenem ruto na glavo iz spoštovanja do boga.

SPOZNAVANJE TUJE KULTURE SKOZI GLASBO

- **Glasbena dejavnost: vódeno poslušanje**

Vsaka glasba sestoji iz nekaj osnovnih glasbenih elementov, kot so ritem, melodija, taktovski način, tempo itn. Prav pri teh elementih se glasbe nekaterih ljudstev zelo razlikujejo, dodatno te razlike včasih poudarja uporaba specifičnih glasbil, ki so značilna za to ljudstvo.

Glasbo lahko poslušamo pasivno, kot jo večinoma poslušamo skozi dan (npr. na radiu, ko se vozimo v avtomobilu, v trgovinah, ko nakupujemo, doma v sobi, ko se učimo, ...). Lahko pa jo poslušamo tudi aktivno, ko ugotavljamo, kakšen je npr. ritem, katero glasbilo ga ustvarja, ali kako pojejo v skladbi, …

Predšolski otrok je zelo radoveden in možno mu je posredovati skozi aktivno poslušanje glasbe veliko informacij o skladbi, ki jo posluša. Šele tako se bo začel zavedati razlik, ki so prisotne v glasbi različnih ljudstev in se naučil sprejemati te raznolikosti.

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 7 in ga izpolni.**

(Vir: http://www.flickr.com)

- **Glasbena dejavnost: izvajanje glasbe**

Kolikrat ste imeli željo, da bi se aktivno vključili v kakšno pesem, če že ne s petjem, potem pa vsaj, da bi jo spremljali s kakšnim enostavnim glasbilom? Vsaka glasba katerega koli ljudstva ponuja nešteto možnosti za aktivno vključevanje, ali s pripevanjem enostavnih refrenov ali s ploskanjem ali z igranjem na čisto preprostih glasbilih. Predvsem so zelo privlačne glasbe afriških ljudstev kot tudi ljudstev iz Južne Amerike zaradi ritma ter uporabe glasbil, ki imajo posebno zvočno barvo.

Predšolski otrok zelo uživa ob igranju na katerem koli glasbilu, če je le takšne oblike, ki mu omogoča njegovo uporabo in če je enostaven za uporabo. S tem odkriva čudoviti svet glasbe, razvija svoje glasbene sposobnosti in čuti, da je sposoben tudi sam ustvarjati glasbo, pa četudi je ta "glasba" čisto preprosta in samo v funkciji spremljave. Za spremljanje kakšne pesmice zadostujejo že naša lastna glasbila (roke, ustnice, noge, dlani, ...), lahko pa tudi prirejena glasbila (orehove lupinice, pese ali voda v jogurtovih lončkih ipd.). Možno pa je seveda uporabiti tudi t. i. orffova glasbila (triangel, palčke, naprstne činelice, ksilofon, tamburin, ...).

S spremljanjem glasbe predšolski otrok dobi občutek za različne glasbene elemente, ki se tako, kot je že bilo povedano, lahko zelo razlikujejo od ljudstva do ljudstva.

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 8 in ga izpolni.**

(Vir: http://www.flickr.com)

- **Glasbena dejavnost: gibanje ob glasbi**

Najbolj razgibana glasbena dejavnost je vsekakor gibanje ob glasbi. Pri tem sploh ni bistveno, ali znamo plesati ali ne, bistveno je samo, da uživamo v gibanju, ki je lahko že navadno korakanje, skakanje ali hoja po prstih. Nekatera ljudstva imajo navado, da veliko plešejo ob glasbi (npr. afriška ljudstva). Včasih s plesom sporočajo o kakšnih dogodkih v njihovem ljudstvu ali se ravnajo glede na svoje kulturno izročilo, kjer ima ples pomembno mesto, oz. želijo s plesom (tako kot je to po vsej verjetnosti bilo v prazgodovini) navezati stik duhovnim svetom.

Predšolski otroci imajo gibanje zelo radi in jih je včasih prav težko prisiliti na kakršno koli mirovanje. Gibanje ob glasbi jim omogoča sprostitev, kreativnost, vendar tudi možnost, da čutijo vse posebnosti, ki se dogajajo v kakšni glasbi, od npr. akcentov, posebnega ritma, pavz, taktovskega načina, sinkop, tempa, melodije, pa vse do glasbene strukture (motiv, fraza, glasbena vrstica, ...).

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 9 in ga izpolni.**

(Vir: KD FS Iskaemeco)

- **Glasbena dejavnost: razvijanje glasbenih pojmov**

Vsaka glasba katerega koli ljudstva omogoča spoznavanje in razvijanje glasbenih pojmov. Pri tem je najbolj zanimivo, da glasba nekega ljudstva vsebuje nekatere glasbene pojme, ki jih druga ne vsebuje (npr. zvok, podoben vzklikanju, ki ga arabska in afriška ljudstva ustvarjajo z jezikom.).

Predšolski otrok je dovzeten za učenje različnih vsebin, med katerimi so vsekakor tudi glasbeni pojmi (npr. crescendo, staccato, legato, akcent, sinkopa, ...). Pri poslušanju neke glasbe se otroka usmeri na neko specifično glasbeno dogajanje, s katerim je vezan tudi glasbeni pojem. Pojem se lahko pove tako, kot se ga uradno v svetu glasbe uporablja (npr. crescendo) in se ga poskuša čim bolj približati otroku z različnimi razlagami (crescendo = naraščajoče, glasba narašča od tihega h glasnemu itn.).

Delovna naloga
• **Poišči delovni list številka 10 in ga izpolni.**

- **Crescendo = naraščajoče v zvoku**
- **Staccato = kratko (način igranja na glasbilu ali petja)**
- **Legato = vezano (način igranja na glasbilu ali petja)**
- **Akcent = poudarek (določen ton poudarimo)**
- **Sinkopa = prenos metričnega poudarka s poudarjene na nepoudarjeno dobo**

Delovni list 1

(Poišči v: Slovar slovenskega knjižnega jezika) **Kultura je:**

(Poišči v: Slovar tujk) **Kultura je:**

Delovni list 2

Katere vrednote so po tvojem mišljenju pomembne v slovenski kulturi?

Pomagaj si tem, da poiščeš na internetu naslednje:

4. **Slovenski kulturni praznik**
5. **Materialna in duhovna kultura Slovencev**

Katera ljudstva so v zgodovinskem razvoju Slovenije bistveno vplivala na materialno in duhovno kulturo Slovencev?

Pomagaj si tem, da poiščeš na internetu naslednje:

- **Slovenski-etnografski muzej**
- **Zgodovinski razvoj Slovencev**

Delovni list 3

Spodaj sta sliki dveh igrač. Prvo igračo poznaš kot Barbiko, drugo igračo mogoče ne poznaš. Imenuje se Selma in se z njo igrajo deklice v muslimanskih državah.

Barbi

Selma

Vir: http://www.flickr.com)

Pojasni, zakaj sta te dve navidezno podobni igrači tako različno oblečeni?

Pomagaj si tako, da poiščeš na internetu naslednje:

- **wikipedija: Islam**
- **igrača Barbika**
- **igrača Selma**

Ali bi se s Selmo igrale deklice iz zahodnih držav?

Delovni list 4

Poišči podatke o otrocih, ki jih vidiš spodaj, ter odgovori na vprašanja.

Vir: http://www.flickr.com)

V čem se razlikujejo kulture, katerim ti otroci pripadajo? Poišči na internetu naslednje podatke:

- **Afrika**
- **Izkoriščanje otroskega dela v Afriki in Aziji**
- **Culture of Africa**
- **Native American Culture**
- **Ameriški staroselci**
- **Zgodovina Kitajske**
- **Umetnost na Kitajskem**

Delovni list 4

(nadaljevanje prve naloge)

Katere vzporednice najdeš v teh kulturah in slovenski kulturi?

Delovni list 5

Poišči na Youtube naslednje glasbene prispevke in odgovori na vprašanje:

- **Chinese music**
- **Traditional amharic music – Na Dimama**
- **Cherokee Morning Song (Native American Song)**
- **Brazilian folk music, "Miragem do vinho", "Os Posteiros"**
- **Russian folk music (1)**
- **Musica Judia – Jewish Music**
- **Mongolian Icredible Throat Singing**

Katera glasba ti je všeč oz. ni všeč in zakaj?

Poišči prijatelja, sošolca, znanca ipd., ki ni slovenskega rodu, in mu predvajaj slovensko ljudsko glasbo. Povprašaj ga/jo za mišljenje o predvajani glasbi!

Delovni list 6

6. **Poskušaj pripraviti ppt-predstavitev neke države za uro multikulturne glasbene vzgoje. Določi državo in se čim bolj seznani z njo.**
7. **Določi ciljno skupino oz. skupino predšolskih otrok, ki bodo sodelovali na tej uri.**
8. **Odvisno od starosti otroka prilagajaj vsebino, da bo otroku čim bolj razumljiva.**
9. **Vedno ko obravnavaš določen element neke tuje kulture (npr. ples, petje, otroška igra, ...), ga primerjaj z istimi elementi v slovenski kulturi.**
10. **Sestavi tudi vprašanja, da bodo otroci čim bolj razumeli razlike med eno in drugo kulturo.**
11. **Vključi v svojo predstavitev čim več slikovnega in zvočnega materiala.**

Izkoristi spodnji prostor za koncept!

Delovni list 7

12. Poslušaj najprej slovensko ljudsko pesem, ki jo najdeš na Youtube:

»Oja, oja, oj ti ljubca moja – Snežet«

13. Sedaj pa poslušaj ljudsko pesem (najdeš jo na Youtube):

»Samba – Brazilian Music Series«

Kaj bi bilo po tvojem mnenju potrebno izpostaviti v teh pesmicah? V pomoč naj ti bo naslednje: ritem pesmi, taktovski način, način petja, glasbila, vzdušje, ki jo ustvarja pesem (žalostna, vesela, ...).

Delovni list 8

14. Oglej si videoposnetke na internetu (Youtube):

- 4 Year Old Plays Djembe Again...
- Preschool Percussion (Jingle Bells)
- Children.org Sponsored Child Playing Musical Instrument
- The TLT Angklung and PIMI Ensemble
- North Korean Children Playing Kayagum
- Malawi bluegrass (Crisis Corps Malawi)

Kaj opažaš?

Kako bi lahko po tvojem mnenju še uporabljali glasbila na predšolski stopnji?

Kako vplivajo glasbila na psihični in socialni razvoj predšolskega otroka?

Pomagaj si z naslednjo literaturo: Campbell, D. (2004). *Mozart za otroke: prebujanje otrokove ustvarjalnosti in misljenja s pomočjo glasbe.* Ljubljana: Tangram.

Delovni list 9

Izberi kakšno enostavno otroško/ljudsko pesmico in probaj osmisliti gibe, s katerimi naj bi jo predšolski otrok spremljal.

Izkoristi spodnji prostor za zapis gibov, ki jih misliš uporabiti (npr. najprej bomo pri uvodnem delu hodili po prstih, nato bomo počepnili in oponašali kakšno žival, nato se bomo dvignili in se trikrat zavrteli okoli sebe itn.)

Delovni list 10

Poslušaj naslednje videoposnetke (Youtube):

1. **Gnawa Trace Music in Hungary**
2. **Pirin Macedonian Folk Dances & Songs – Ensemble »Goce Delčev«**
3. **The Celtic Fiddle Festival –Melodi/Rondes De Loudeac**

Katere glasbene pojme bi v teh pesmicah predstavili?

1. pesem:

2. pesem:

3. pesem:

Literatura

1. **Adlešič, M. (1964). *Svet zvoka in glasbe*. Ljubljana: Mladinska knjiga.**
2. **Ajtnik, M. (2007). Marta Pelko. *Glasba v šoli in vrtcu, 2.* Str. 64–66.**
3. **Bässler, H. (1998). Die Musik in der Schule und die Toleranz. *Musik und Bildung, 2*. Str. 2–7.**
4. **Beuermann, D. (2006). Prepoznavanje glasbenih sporočil. *Glasba v šoli, ¾*. Str. 2–8.**
5. **Campbell, D. (2004). *Mozart za otroke: prebujanje otrokove ustvarjalnosti in misljenja s pomočjo glasbe.* Ljubljana: Tangram.**
6. **Campbell, S. P., Conell, C., Beegle, A. (2007). Adolescents´ Expressed Meanings of Music in and out of School. *Journal of Research in Music Education, 55.* Str. 220–236.**
7. **Denac,O. (2002). Glasba pri celostnem razvoju otrokove osebnosti. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.**
8. **Denac, O. (2004). Predšolski otrok in ljudska glasba. *Glasba v soli, 2–3*. Str. 51–55.**
9. **Denac, O. (2007). Glasba in njena vzgojna vrednost. *Glasbena pedagogika, posebna izdaja*. Str. 172–181.**
10. **Gaberščik, A. (2004). Kako približati ljudsko glasbo učencem v prvem triletju osnovne šole. *Glasba v šoli, 2/3*. Str. 32–38.**
11. **Kale, E. (1982). *Uvod u znanost o kulturi.* Zagreb: Školska knjiga.**
12. **Kobal, D. (2000). *Temeljni vidiki samopodobe.* Ljubljana: Pedagoški inštitut.**
13. **Kumer, Zmaga (1988). *Etnomuzikologija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.**
14. **Lukšič-Hacin, M. (1999). *Multikulturalizem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.**
15. **Merriam, A. P. (2000). *Antropologija glasbe*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.**
16. **North, A.C., Hargreaves, D. J. (2003). Is music important? *The Psychologist, 16 (8)*. Str. 406–410.**
17. **Pesek, A. (2004). Glasba ni le zvočna struktura, izraža tudi vrednote posamezne kulture. *Glasba v šoli, 1.* Str. 35–37.**
18. **Sicherl, K. (2000). Vpliv celostne glasbene vzgoje na področja afektivno-socialnega, psihomotoričnega in kognitivnega razvoja. *Glasbeno-pedagoški zbornik Akademije za glasbo, 3*. Str. 20–38.**